

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.35.291/2016/3.

A tanács tagjai: Dr. Kozma György a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró,
. Balogh Zsolt bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Jobbágy Krisztina Ügyvédi Iroda,
Dr. Jobbágy Krisztina eljáró ügyvéd

Az alperes: alperes nevet

Az alperes képviselője: Ivanovits és Káldy Ügyvédi Iroda,
Dr. Ivanovits Andrea eljáró ügyvéd

A per tárgya: EMVA támogatási igény

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
11.K.27.678/2015/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.678/2015/9. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2009. október 16-án az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2009. évtől nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelettel (a továbbiakban: Jogcímrendelet) biztosított 2009. évtől nyújtandó támogatás iránti kérelmet nyújtott be az MVH Közvetlen Támogatások Igazgatóságához (a továbbiakban: I. fokú hatóság).
- [2] A felperes támogatási kérelmének az I. fokú hatóság 2010. május 11. napján kelt, 1119406093. számú határozatával helyt adott azzal, hogy a kérelem vizsgálatával összefüggő eljárás során összesen 11,53 EUME vállalásra kerülő üzemméretet állapított meg, melynek következtében a jövedelempótló támogatás összege 40.000 eurónak megfelelő forintösszeg lett.
- [3] A felperes 2010. szeptember 21-én kifizetési kérelmet nyújtott be a támogatási összeg 90%-os mértékére, melynek az I. fokú hatóság a 2010. november 19. napján kelt 1231785281. számú határozatával helyt adott, mivel egyidejűleg 9.735.120 Ft támogatási összeg kifizetését rendelte el. Ezt követően az I. fokú hatóság 2012. augusztus 29-én kelt, 1529061765. számú végzésével nyilatkozattételre szólította fel a felperest a 2011. évre vonatkozó gazdálkodási adatok tekintetében. A felperes nyilatkozattétele alapján az I. fokú hatóság 2013. április 8-án kelt 1536052220. számú határozatával 9.735.120 Ft és kamatai visszafizetésére kötelezte a felperest, jogosulatlanul igénybe vett támogatás címén. A felperes ez ellen fellebbezéssel élt, amelynek alapján az alperesi jogelőd határozatát visszavonta 1551337926. számú határozatával, egyben 2013. május 9-i végzésével az eljárást megszüntette.
- [4] A felperes 2014. március 31-én a támogatási összeg fennmaradó 10%-os mértékére vonatkozóan kifizetési kérelmet nyújtott be az I. fokú hatósághoz, amelyik a 2014. augusztus 13-án kelt 1677072114. számú (168/0901/81/30/2009. iktatószámú) határozatával azt elutasította. Arra hivatkozott, hogy a felperes nem teljesítette a 4. évre vállalt 11,53 EUME üzemméretet. Az elutasítás jogalapját a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés f-g) pontjai és a 8. § (3) bekezdése képezte.
- [5] Ezen túlmenően az I. fokú hatóság határozatában 1.805.422 Ft visszafizetésére kötelezte a felperest jogosulatlanul igénybe vett támogatás címén. A határozat szerint a rendelkezésre álló adatokból ugyanis megállapítást nyert, hogy a kifizetési kérelem alapján számított üzemméret (8,88 EUME) 10%-ot meghaladó mértékben maradt el a 3. évre vállalt üzemmérettől (11 EUME). A szankció alkalmazásának jogalapját a Jogcímrendelet 9. § (7) bekezdésének a) pontja képezte.
- [6] Az I. fokú határozattal szemben a felperes fellebbezést terjesztett elő. Eszerint a megállapított 8,88 EUME helyett 11,85 EUME üzemméretet realizált, így teljesített a 4. évre vállalt 11,53 EUME üzemméretet. Az egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer (ENAR) ugyanis nem tartalmaz naprakész adatokat, mivel abban a juhokat nem kell megjelölni addig, amíg el nem hagyják a tenyészetet, de legfeljebb 6 hónapos korig. A természetbeni változások folyamatos követésére ezzel szemben az ún. „zöld könyv” szolgál. A felperes kérte még az állatállomány valós adatainak átvezetéséhez továbbá 87 db anyajuh és 150 db egyéb juh figyelembevételét.
- [7] Az alperesi hatóság JHÁT-JF/1513/2(2015) iktatószámú, 2015. március 23-án kelt határozatával az I. fokon hozott döntést helybenhagyta. A többletállomány figyelembe vételével kapcsolatban utalt a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdésének i) pontjában foglaltakra, miszerint csak olyan állatállomány vehető figyelembe az üzemméret meghatározásához, amelyet az ENAR-ban föltüntettek, és amit oda a kifizetési kérelem benyújtását megelőzően bejelentettek. A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási törvény) szerint az adatok

visszamenőleges módosítása nem fogadható el, ha a módosítás az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányul. Ezen az alapon a többletbejelentés nem fogadható el. Így az üzemméret sem éri el a vállalt szintet. Ebből következően a 10%-os kifizetési kérelem elutasítása jogszerű és megalapozott.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [8] A felperes jogi képviselője útján keresetet terjesztett elő, kérve a támadott másodfokú határozat hatályon kívül helyezését az I. fokú határozatra kiterjedően és az I. fokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését. Hivatkozása szerint a bejelentési kötelezettség nem azt jelenti, hogy csak a bejelentett állományt kellene figyelembe venni, hanem a ténylegeset kell mindig szem előtt tartani az eljárásban. Azt pedig a „zöld könyv” tükrözi maradéktalanul.
- [9] A felperes szerint az alperes határozata sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdés ea) és eb) pontjaiban foglaltakat, illetve az 50. § (1) bekezdését a tényállás tisztázásának meg nem valósítása okán. Jogszerűtlen továbbá a Jogcímrendelet 9. § (7) bekezdése a) pontjának alkalmazása, ugyanis a vállalt üzemmérettől való 10%-nál nagyobb eltérés nem valósult meg.
- [10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Az anyajuhok számában való eltérést ugyanis semmiképpen nem lehet a 6 hónapos kor utáni bejelentés miatti nyilvántartási késedelem számlájára írni, inkább a bejelentési kötelezettség elmulasztása rovására.

Az elsőfokú ítélet

- [11] Az ügyben eljáró Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 11.K.27.678/2015/9. számú ítéletével a keresetet elutasította. A bíróság idézte a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdését a támogatásra jogosult kötelezettségeire vonatkozóan, a 9. § (7) bekezdését a visszafizetési kötelezettség feltételeire nézve; a 119/2007. FVM rendelet 4. § (1) bekezdésének a) pontját az országos adatbázisban való bejelentési kötelezettséget illetően, ennek részleteire a 182/2009. (XII. 30.) FVM rendelet (a továbbiakban ENAR-rendelet II.) 3. §-ának (1)-(2) bekezdéseit az állatok megjelölése tekintetében, az Eljárási törvény 43/A §-át a nyilvántartás visszamenőleges módosításának korlátaira.
- [12] A bíróság szerint az alperesi hatóság helyesen hivatkozott arra, hogy csak az az adatállomány vehető figyelembe a kérelem elbírálása során, amelyet a felperes a betétlapon feltüntetett, illetve amit a kérelem benyújtása előtt az ENAR nyilvántartásba bejelentett. Márpedig a felperest állatállománya vonatkozásában bejelentési kötelezettség terhelte. A pályázat elbírálásához és a teljesítés követéséhez is ezeket az adatokat kell felhasználni.
- [13] A bíróság egyetértett az alperessel abban is, hogy a bejelentett anyajuh-létszámtól való eltérés nem eredeztethető, az egyébként felperes által hivatkozott, 6 hónapos kor utáni időponttól kötelező bejelentés miatti időbeli elcsúszásból. Egyébként is az ennél fiatalabb állatok bejelentésének, és ezáltal a kötelezettség teljesítésének korábbi időpontban - nincs akadálya.
- [14] Mindezek alapján a bíróság szerint az alperes határozatának indoklása nem sérti a Ket. 72. § (1) bekezdés ea) és eb) pontjaiban foglaltakat, sem az 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás-tisztázási kötelezettséget, és nem ütközik a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdésébe sem.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] Az ügyben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperes határozatának az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését és az alperes perköltségben marasztalását. Jogszabálysértésként a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, az Eljárási törvény 43/A. §-át, a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdését és az ENAR-rendelet II. 4. §-át hozta föl.
- [16] A felperes vitatta, hogy lenne olyan kötelezettség, miszerint a bejelentésnek a kifizetési kérelem benyújtását megelőzően kell eleget tenni. Továbbá nem lehet terhére róni, hogy a jogszabályi határidőnél (az állat 6 hónapos kora) nem előbb teljesítette az erre vonatkozó előírást. Az alperes nem indokolta, hogy a „zöld könyv” alapján a nyilvántartás miért nem fogadható el.
- [17] A felperes hivatkozott a Kúria Kfv.IV.35.752/2012/4. számú ítéletére, mely kimondja, hogy a támogatásokra való jogosultság során a tényleges helyzetből kell kiindulni.
- [18] Az alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [20] Az Eljárási törvény 26. § (3) bekezdés szerint:
„A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére az intézkedések végrehajtása során a vonatkozó feltételek, illetve kötelezettségek betartásának ellenőrzése céljából adatokat kell átadni:
(...)
d) az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerből (ENAR),
(...).”
- [21] Az intézkedés fogalmát az EMVA-ból nyújtandó támogatásokról szóló akkor hatályos, a Tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK rendelete 2. cikk d) pontja akként határozza meg, hogy az a rendeletben említett tengelyek végrehajtásához hozzájáruló műveletek sorozata, a művelet pedig a 2. cikk e) pontja szerint a kedvezményezett által végrehajtott projekt, szerződés, megállapodás vagy egyéb cselekvés, amely lehetővé teszi meghatározott célkitűzések elérését. Vagyis az ENAR rendeltetése az intézkedések során az előírt feltételek és kötelezettségek betartásának ellenőrzése, melynek érdekében kell adatokat átadniuk az EMVA intézkedéseiben részt vevőknek.
- [22] A Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdése szerint a támogatásra jogosult ügyfél köteles
„i) a működtetési időszak alatt a 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet alapján vezetett nyilvántartásban az állatállomány tartójaként szerepelni, valamint eleget tenni
(...)
ic) juh-, kecskefélékre vonatkozóan a juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 182/2009. (XII. 30.) FVM rendeletben” [ENAR II.]
„(...) előírt, az állatállományra vonatkozó bejelentési kötelezettségeknek.”
- [23] Ugyanezen bekezdésben foglalt másik ügyféli kötelezettség, hogy
„g) ha az üzem mérete a támogatási kérelem benyújtásakor eléri a 4 EUME-t, akkor az üzem méretét a működtetési időszak 4. évének végére az üzleti tervben vállalt méretre növelni és azt fenntartani a

működtetési időszak végéig".

- [24] Az Eljárási törvény és a Jogcímrendelet idézett rendelkezéseinek együtteséből és azok összefüggéséből következik, hogy az ügyfélnek a művelet megvalósítása folyamatában kell a meghatározott módon, folyamatosan adatot szolgáltatnia. Az adatszolgáltatás az EUME alakulásának követését célozza, ami jelen esetben a támogatás kifejezett célja. Ez az Eljárási törvény idézett fordulata szerint az intézkedés megvalósítása során (végig) történik.
- [25] Vagyis a támogatási jogcím magában foglalja egyrészt az ENAR alkalmazását, továbbá másrészt a támogatás rendeltetése megvalósulása követhetőségének folyamatos biztosítását. A támogatottra tehát nem egyszerűen az ENAR alkalmazására vonatkozó kötelezettségek származnak, hanem a támogatási jogviszonyból fakadó többletkövetelmények is, a fenti jogszabályi előírások folytán.
- [26] Az ENAR alkalmazása ettől függetlenül a juhtenyésztés vonatkozásában minden juhtenyésztőre és -tartóra kötelező. Mind a kérelem benyújtásakor hatályos jogi szabályozás, a juh- és kecskefajok egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 47/2005. (V. 23.) FVM rendelet (a továbbiakban: ENAR I.) 3. § (1) bekezdésében, mind a támogatás odaítélésekor hatályos ENAR II. 4. §-ában a juhok ENAR-számmal megjelölését, azaz nyilvántartásra bejelentését úgy rendeli, hogy mikor elhagyják a születéskori tenyészetet, de legkésőbb 6 hónapos korukig.
- [27] Vagyis a 6 hónapos megengedett várakozási időnek a nyilvántartási kötelezettség szempontjából nincs hátrányos jogkövetkezménye, hiszen itt jogszabályban meghatározott módon hatósági nyilvántartást vezetnek. A támogatási jogviszony keretében viszont másról is szó van, mert az intézkedésben való egyes cselekmények a nyilvántartás naprakész állapotát veszik alapul. A rögzített állapot tényként való elfogadását éppen a jogszabályi előírások alapozzák meg: az ügyfélnek a bejelentési kötelezettsége, a közigazgatási szervnek pedig az adott adatbázis használata van előírva a konkrét eljárásban. Márpedig ez mind a kettő - az idézett jogszabály-helyek értelmében - folyamatos. Az olyan kifizetési kérelem benyújtása előtt, amelyik kifejezetten az előírt nyilvántartási rendszerben dokumentált kritérium teljesítéséhez van kötve, az adatbázist biztosan föl kell tölteni.
- [28] Ennek pótlására más igazolás (így a felperes által fölhozott „zöld könyv”) nem alkalmas, hiszen jogszabály rendeli a nyilvántartás meghatározott módjának alkalmazását.
- [29] Az ENAR számára az adatoknak a támogatási viszonytal kapcsolatos szolgáltatási kötelezettsége tehát elsődlegesen az Eljárási törvényen és a Jogcímrendeleten alapul, és annak teljesítése jelen ügyben a felperes kötelezettsége volt. Az alperes ennek számonkérésével nem sértett jogszabályt.
- [30] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozik a Kúria Kfv. IV.35.752/2012/4. számú ítéletére. A Kúria osztja az eljáró bíróság álláspontját, hogy az más tényállásra vonatkozik. Ugyanakkor valóban vannak olyan döntések, amelyek a tényleges helyzet feltárását állítják az eljáró hatóság elé követelményként. Jelen ügyben azonban a tényleges helyzetnek a kifejezetten előírt nyilvántartási rendszer feltöltése és alkalmazása útján kell tükröződnie. Így lesz ugyanis a támogatási rendszer átlátható.
- [31] Figyelemmel a normatív támogatási forma sajátosságára, miszerint a támogatás meghatározott feltételek teljesítése esetén „jár”, ennek ellentételeképpen, a mérhető paraméterek nyilvántartása, azok valóságot tükröző volta meghatározott feltételek mellett lehet a támogatásban részesülő ügyfél felelőssége. Az e feltételek hiánya, jogszabály rendelkezése alapján, „később” nem orvosolható,

ellenben közvetlenül hátrányos jogkövetkezményekkel jár.

- [32] Mindezekre tekintettel a Kúria a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felülvizsgálati kérelemmel támadott 11.K.27.678/2015/9. számú ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Az döntés elvi tartalma

- [33] *A normatív támogatási forma sajátossága, hogy a támogatás meghatározott feltételek teljesülése esetén jár. Ugyanakkor a felhasználás megfelelőségének nyilvántartásához szükséges adatszolgáltatás a naprakész követés érdekében jogszabály alapján az ügyfél folyamatosan teljesítendő kötelezettsége. Ekkor a tényleges megvalósulási állapotnak az előírt nyilvántartási rendszer feltöltése és alkalmazása útján kell tükröződnie.*

Alkalmazott jogszabályok

- [34] 2007. évi XVII. törvény 43. §/A; 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelettel 4. § (4) bekezdése, 9. § (7) bekezdése; 182/2009. (XII. 30.) FVM rendelet 3. § (1)-(2) bekezdései; 119/2007. FVM rendelet 4. § (1) bekezdésének a) pontja;

Záró rész

- [35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontja, valamint 50. §-a alkalmazásával állapította meg.
- [37] A pernyertes alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról a Kúriának a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján határoznia nem kellett.

Budapest, 2017. március 21.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró

